

Barcelona Scoliosis Physical Therapy School (BSPTS) Barcelońska Szkoła Terapii Skolioz BSPTS

BSPTS to szkoła, której celem jest szkolenie fizjoterapeutów w terapii i postępowaniu z pacjentami ze skoliozą idiopatyczną i innymi chorobami kręgosłupa. Jest ona oparta na głównych zasadach tzw. Fizjoterapii Specyficznej dla Skolioz (Physiotherapy Scoliosis Specific Exercises- PSSE) zgodnie z wytycznymi SOSORT.

Szkoła barcelońska została założona przez Elenę Salvá, katalońską fizjoterapeutkę, która sprowadziła niemiecką metodę Schroth do Barcelony w latach 60.

W konsekwencji BSPTS został zainspirowany i oparty na oryginalnej metodzie fizjoterapeutycznej stworzonej przez Katharinę Schroth w 1921 roku.

Metoda Schroth została spopularyzowana w Niemczech przez córkę Kathariny Schroth, Christę Lehnert-Schroth. Elena Salvá uczyła się od obu kobiet przed sprowadzeniem metody do Barcelony.

Pod koniec lat 80. dr Manuel Rigo i jego żona dr Gloria Quera Salvá, córka Eleny, zaczęli szkolić hiszpańskich fizjoterapeutów zgodnie z metodologią Christy Lehnert-Schroth i dr H.R. Weissa, syna Christy. BSPTS certyfikował fizjoterapeutów, krajowych i międzynarodowych, pod nazwą Schroth do końca 2008 roku.

Od tego czasu powstały trzy różne gałęzie metody: ISST A.M. Hennesa; Best Practice dr H.R. Weissa oraz koncepcja BSPTS autorstwa M. Rigo. Wszystkie w pewnym stopniu oparte są na oryginalnej metodzie Schroth, ale obecnie można je uznać za różne, zarówno pod względem koncepcyjnym, jak i technicznym.

BSPTS ewoluował, koncentrując się na trzech obszarach wiedzy:

- 1) Szczegółowej wiedzy na temat skoliozy i innych chorobach w obrębie kręgosłupa
- 2) Koncepcji BSPTS autorstwa Rigo. Opartej na czterech głównych zasadach: trójwymiarowej stabilnej korekcji postawy ciała; technikach rozprężenia; aktywacji i integracji mięśniowej
- 3) Technikach BSPTS. W oparciu o różne sposoby kontaktu- dotyku z pacjentem (forma odczuwania, forma pasywno-aktywna, forma indukcji, forma dysocjacji, forma aktywacji, forma integracji)

BSPTS stara się pomóc fizjoterapeucie odnaleźć równowagę między trzema wspomnianymi powyżej obszarami wiedzy

Ogólne cele kursu certyfikacyjnego BSPTS-Concept by Rigo:

- Nabycie przez fizjoterapeutę określonej specjalistycznej wiedzy na temat skoliozy (ocena, historia naturalna, rokowanie i leczenie), dzięki czemu stanie się on wykwalifikowanym członkiem multidyscyplinarnego zespołu zgodnie z wytycznymi SOSORT
- Zachęcanie do krytycznego myślenia i konstruktywnego rozumowania w obliczu różnych teorii dotyczących przyczyn i rozwoju skoliozy, systemów oceny i strategii leczenia, głównie nieoperacyjnego (rehabilitacja i gorsetowanie)

Dotychczasowy program szkoleniowy BSPTS był oparty na dwóch kursach certyfikacyjnych, C1 (10 dni) i C2 (6 dni). Po dwóch latach dyskusji BSPTS proponuje nowy program ścieżki kształcenia, trwający dłużej oraz składający się z czterech etapów, opisanych w tabeli poniżej.

BSPTS-Concept by Rigo kursy certyfikujące dla fizjoterapeutów specjalizujących się w terapii pacjentów ze skoliozą i innymi deformacjami kręgosłupa	
Basic level	Podstawowa wiedza o skoliozie i innych zaburzeniach kręgosłupa
Level 1	BSPTS-concept by Rigo. Specyficzne zasady terapii, strategie korekcji i podstawowe pozycje
Level 2	BSPTS-concept by Rigo. Zaawansowane ćwiczenia i nadzór (superwizja) leczenia
Level 3	BSPTS-concept by Rigo. Pacjenci dorośli, pooperacyjni, praca w grupach i leczenie za pomocą gorsetu Rigo-Cheneau

Basic Level: Podstawowa wiedza o skoliozie i innych zaburzeniach kręgosłupa

Skierowany do wszystkich pracowników służby zdrowia zainteresowanych zdobyciem podstawowej wiedzy na temat skoliozy i innych zaburzeń kręgosłupa.

Kurs na poziomie podstawowym będzie dostępny zarówno online, jak i formie stacjonarnej z instruktorem.

Kurs w wersji online jest dostępny na nowej stronie internetowej www.bspts.net

Kurs stacjonarny prowadzony przez instruktora na poziomie podstawowym trwa trzy dni (8 godz. dziennie) i łączy wykłady z wiedzy teoretycznej i praktycznej.

Do zorganizowania kursu Basic Level wymagane jest: pomieszczenie ze stołami, projektorem i tablicą. Uczestnicy powinni posiadać laptopa (co najmniej jednego na 2 osoby), który powinien mieć zainstalowany program do pomiaru zdjęć rentgenowskich. Program zostanie przekazany wraz z instrukcją użytkowania po zakończeniu rejestracji na kurs.

Specyficzne cele kursu Basic Level:

Uczestnik/ kursant będzie:

- Aktywnym członkiem interdyscyplinarnego zespołu zajmującego się leczeniem/terapią schorzeń związanych z deformacją kręgosłupa
- Rozumiał etiopatogenezę oraz patomechanikę zachodzących zmian morfologicznych w płaszczyźnie strzałkowej kręgosłupa oraz w przebiegu skoliozy idiopatycznej
- Potrafił przeprowadzić pełny wywiad oraz badanie kliniczne i funkcjonalne pacjenta ze skoliozą idiopatyczną
- Potrafił zdiagnozować kliniczne i funkcjonalnie zmiany morfologiczne w płaszczyźnie strzałkowej oraz w przebiegu skoliozy idiopatycznej
- Stosował oraz prawidłowo interpretował kwestionariusze oceny jakości życia pacjentów ze skoliozą idiopatyczną

- Potrafił wykorzystać cyfrowe narzędzia do oceny, interpretacji i zrozumienia wyników badania radiologicznego pacjenta ze skoliozą idiopatyczną
- Potrafił ocenić oraz przeanalizować przebieg leczenia ortopedycznego pacjentów z deformacjami kręgosłupa
- Rozumiał znaczenie wykorzystania dowodów naukowych w leczeniu zachowawczym pacjenta ze skoliozą idiopatyczną
- Stosował wytyczne SOSORT dotyczące praktyki klinicznej, opublikowane w 2018 r

Jednostki edukacyjne (*educational units EU*) kursu Basic Level:

	Omawiane zagadnienia
EU1: Kręgosłup	Opis i analiza zdrowego kręgosłupa i tułowia w 3D: anatomia, biomechanika, mechanizmy stabilizacji
EU2: Zaburzenia pł. strzałkowej	Zmiany morfologiczne kręgosłupa i tułowia w płaszczyźnie strzałkowej. Kifoza młodzieńcza (choroba Scheuermanna) i inne zaburzenia
EU3: Skolioza	Definicja, charakterystyka i 3D natura skrzywienia. Etiopatogeneza. Błędne koło (Vicious circle)
EU4: EOS, AIS, AdS	Typy skolioz idiopatycznych: skolioza dziecięca (EOS), skolioza młodzieńcza (AIS), skolioza dorosłych (AdS)
EU5: Historia naturalna skolioz idiopatycznych	Historia naturalna, ewolucja, rokowanie, dojrzałość kostna
EU6: Ocena kliniczna pacjenta	Cyfrowa ocena postawy ciała. Ocena funkcjonalna. Skoliometr. Spirometria. Kwestionariusze oceny jakości życia
EU7: Ocena radiologiczna pacjenta	Oprogramowanie komputerowe do oceny zdjęć RTG. Pomiar kąta Cobba, rotacji kręgu, centralnej linii krzyżowej (CSL) i parametrów miednicy
EU8: Leczenie zachowawcze	Leczenie nieoperacyjne skolioz idiopatycznych. Specyficzna fizjoterapia w leczeniu skolioz (PSSE) i leczenie gorsetowe. Szkoły/metody i ich skuteczność
EU9: Wstęp do leczenia gorsetowego	Ortezy tułowia. Systemy skanowania, parametry i klasyfikacje. Koncepcja gorsetów Rigo Cheneau
EU10: Wstęp do leczenia operacyjnego	Wskazania do operacji, typy operacji i przełomowe podejścia
EU11: Wstęp do koncepcji BSPTS	Główne założenia metody i podział na typy kliniczne. Klasyfikacja bloków
Ocena wiedzy	Egzamin pisemny

Po ukończeniu poziomu podstawowego i pomyślnie zdany teście, kursant może przejść do następnego poziomu (Level 1).

BSPTS kurs Level 1. Ogólne Zasady BSPTS-Concept by Rigo; Specyficzne Zasady Korekcji; Pre-definiowane Strategie Korekcji w nawiązaniu do Klasyfikacji Rigo, podstawowe pozycje wyjściowe w odciążeniu oraz integracja w pozycjach wysokich

Kurs trwa 6 dni (8 godzin dziennie, w sumie 48 godzin dydaktycznych), zawiera część teoretyczną (30% czasu kursu) i praktyczną (70% czasu kursu).

Do zorganizowania kursu Level 1 wymagane jest: pomieszczenie na wykłady teoretyczne z projektorem i tablicą, sala rehabilitacyjna/gimnastyczna z drabinkami i przyborami, takimi jak 2-metrowe drewniane tyczki, woreczki gimnastyczne, piankowe lub drewniane bloki, rolki, gumy i lustra.

Cele szczegółowe kursu Level 1

Uczestnik/ kursant będzie potrafił:

- opisać ogólne zasady BSPTS-Concept by Rigo
- określić specyficzne zasady terapii skolioz idiopatycznych
- zdefiniować indywidualne strategie korekcji dla konkretnego przypadku w różnych pozycjach wyjściowych
- opracować plan leczenia w oparciu o wyniki oceny klinicznej i radiologicznej pacjenta
- wybrać podstawowe pozycje wyjściowe (supine – leżenie tyłem, prone- leżenie przodem, side- leżenie bokiem, sitting- siedzenie, standing- stanie) w zależności od wzoru skrzywienia
- prowadzić terapię w oparciu o zasady terapii i korekcji 3D wg BSPTS oraz wprowadzić aktywację mięśniową odpowiednio dla każdego wzoru skrzywienia w różnych pozycjach wyjściowych

Jednostki edukacyjne (*educational units EU*) kursu Level 1:

	Omawiane zagadnienia
EU1: Powtórka z Basic Level	Powtórzenie podstawowych pojęć związanych z oceną kliniczną i radiologiczną oraz klasyfikacji pacjenta ze skoliozą w oparciu o BSPTS-Concept by Rigo
EU2: Zasady Ogólne	Opis Ogólnych Zasad BSPTS
EU3: Zasady Specyficzne	Opis Specyficznych Zasad terapii opartych o BSPTS-Concept by Rigo
EU4: Pozycje wyjściowe	Zasady podstawowych pozycji wyjściowych ćwiczeń w terapii skoliozy idiopatycznych
EU5: Zaburzenia pł. strzałkowej	Terapia zaburzeń pł. strzałkowej za pomocą podstawowych pozycji wyjściowych, odpowiednich dla każdego pacjenta
EU6: Skolioza	Terapia pacjentów ze skoliozą idiopatyczną z wykorzystaniem podstawowych pozycji wyjściowych, odpowiednich dla wzoru skrzywienia
EU7: Integracja. Czynności dnia codziennego	Integracja korekcji w czynnościach dnia codziennego
Ocena wiedzy	Egzamin pisemny

Praktyka:

- przypadek kliniczny, leczenie deformacji kręgosłupa
- ćwiczenia korygujące deformacje w płaszczyźnie strzałkowej
- podstawowe ćwiczenia dla pacjentów ze skoliozą idiopatyczną
- ćwiczenia czynności dnia codziennego ADL (*Activities of Daily Living*)

Kurs kończy się egzaminem pisemnym.

Warunkiem uczestnictwa w kursie Level 2, jest pozytywny wynik egzaminu kończącego Level 1 oraz przygotowanie i przedstawienie Komitetowi Edukacyjnemu BSPTS Studium przypadku w okresie pomiędzy kursem Level 1 i Level 2.

BSPTS kurs Level 2. BSPTS-Concept by Rigo ćwiczenia zaawansowane i w pozycjach wysokich. Obserwacja (superwizja) podczas terapii

---

Kurs trwa 6 dni (8 godzin dziennie, w sumie 48 godzin dydaktycznych). Kurs składa się głównie z części praktycznej (80% czasu kursu) oraz części teoretycznej (20% czasu kursu).

Do zorganizowania kursu Level 2 wymagane jest: pomieszczenie na wykłady teoretyczne z projektorem i tablicą, sala rehabilitacyjna/gimnastyczna z drabinkami i przyborami, takimi jak 2-metrowe drewniane tyczki, woreczki gimnastyczne, piankowe lub drewniane bloki, rolki, gumy i lustra.

W czasie kursu Level 2 praca kursanta w trakcie terapii pacjentów będzie obserwowana przez instruktora (superwizja). W związku z tym niezbędne jest zapewnienie pacjentów do przeprowadzenia zajęć praktycznych.

Cele szczegółowe kursu Level 2

Uczestnik/ kursant będzie potrafił:

- opisać ogólne zasady BSPTS-Concept by Rigo
- określić specyficzne zasady terapii skolioz
- zdefiniować indywidualne strategie korekcji dla konkretnego przypadku w różnych pozycjach wyjściowych
- opracować plan leczenia w oparciu o wyniki oceny klinicznej i radiologicznej pacjenta
- prowadzić zaawansowane ćwiczenia w terapii skolioz

Jednostki edukacyjne (*educational units EU*) kursu Level 2:

	Omawiane zagadnienia
EU1: Powtórka z Level 1	Powtórzenie podstawowych pojęć związanych z oceną kliniczną, radiologiczną oraz klasyfikacji pacjenta ze skoliozą w oparciu o BSPTS-Concept by Rigo
EU2: Ćwiczenia zaawansowane	Opis zaawansowanych ćwiczeń w leczeniu skolioz opartych o BSPTS-Concept by Rigo
EU3: Obserwacja	Obserwacja kursanta podczas pracy z pacjentem ze skoliozą i innymi zaburzeniami kręgosłupa

Ocena wiedzy	Egzamin pisemny i praktyczny
--------------	------------------------------

Praktyka:

- Obserwacja kursanta podczas pracy z pacjentem
- Warsztaty z wykorzystaniem zaawansowanych ćwiczeń dla pacjentów z deformacjami kręgosłupa i skoliozą

Na zakończenie kursu Level 2 odbędzie się egzamin pisemny i praktyczny. Warunkiem uczestnictwa w kursie Level 3, jest pozytywny wynik egzaminu kończącego Level 2 oraz przygotowanie i przedstawienie Komitetowi Edukacyjnemu BSPTS „pracy certyfikującej” w okresie pomiędzy kursem Level 2 i Level 3.

BSPTS kurs Level 3. BSPTS-Concept by Rigo kompleksowe postępowanie z pacjentami dorosłymi i pooperacyjnymi. Strategie prowadzenia ćwiczeń w małych grupach. Koncepcja gorsetów Rigo-Chêneau

Kurs trwa 6 dni (8 godzin dziennie, w sumie 48 godzin dydaktycznych). Kurs składa się z części praktycznej (50% czasu kursu) oraz części teoretycznej (50% czasu kursu).

Do zorganizowania kursu Level 3 wymagane jest: pomieszczenie na wykłady teoretyczne z projektorem i tablicą, sala rehabilitacyjna/gimnastyczna z drabinkami i przyborami, takimi jak 2-metrowe drewniane tyczki, woreczki gimnastyczne, piankowe lub drewniane bloki, rolki, gumy i lustra.

Podczas kursu Level 3 kursanci będą prowadzić terapię pacjentów z zaburzeniami w obrębie kręgosłupa i skoliozą. W związku z tym niezbędne jest zapewnienie pacjentów do przeprowadzenia zajęć praktycznych.

Cele szczegółowe kursu Level 3

Uczestnik/ kursant będzie potrafił/posiadał:

- scharakteryzować skoliozę u dorosłych: skolioza de novo i skolioza młodzieńcza z progresją w wieku dorosłym
- scharakteryzować aspekty kliniczne i radiologiczne dorosłego pacjenta ze skoliozą oraz podać różnice między dwoma typami klinicznymi
- aktualną wiedzę na temat operacyjnego leczenia pacjentów ze skoliozą
- wiedzę dotyczącą pracy zespołowej w procesie leczenia pacjentów ze skoliozą
- różnicować zasady korekcji wykorzystywane w gorsetach Rigo-Cheneau.

Jednostki edukacyjne (*educational units EU*) kursu Level 3:

	Omawiane zagadnienia
EU1: Skolioza dorosłych	Charakterystyka skoliozy u dorosłych i skoliozy de novo
EU2: Leczenie operacyjne	Aktualne możliwości leczenia operacyjnego pacjentów ze skoliozą oraz postępowanie pooperacyjne
EU3: Ćwiczenia w grupach	Strategie prowadzenia terapii pacjentów ze skoliozą podczas „sesji grupowych”

EU4: Leczenie gorsetowe	Zasady korekcji wykorzystywane w leczeniu gorsetowym i charakterystyka gorsetów Rigo-Cheneau
Ocena wiedzy, certyfikacja końcowa	

Praktyka:

- Przypadek kliniczny - terapia skoliozy u osoby dorosłej
- Warsztat z ćwiczeń dla dorosłego pacjenta ze skoliozą
- „Sesje grupowe” - ćwiczenia z udziałem pacjentów ze skoliozą
- Warsztaty z oceny gorsetów. Interpretacja korekcji w leczeniu gorsetowym
- Praktyczny pokaz mechanizmów korekcji wykorzystywanych w gorsetach Rigo-Cheneau

Na zakończenie kursu Level 3 odbędzie się egzamin pisemny i praktyczny. Ich pozytywny wynik jest niezbędny do otrzymania końcowego certyfikatu BSPTS.

Po pozytywnym zaliczeniu testów wiedzy i umiejętności kursant otrzyma:

**CERTYFIKAT BSPTS, POŚWIADCZAJĄCY O UZYSKANIU TYTUŁU
FIZJOTERAPEUTY WYEDUKOWANEGO W LECZENIU SKOLIOZY
I INNYCH ZABURZEŃ KRĘGOSŁUPA Z WYKORZYSTANIEM KONCEPCJI
BSPTS-CONCEPT BY RIGO**